

LOB biedri pirmo reizi pulcējas ģimenes dienās

Jaunākie ģimenes dienu dalībnieki piedalījās dažādās radošās aktivitātēs.
Foto: D. Brakmane

Aizvadītajā vasarā notika ne tikai LOB nometne bērniem un jauniešiem, bet tās noslēgumā – 12. un 13. jūnijā – arī LOB ģimenes dienas. Šis bija pirmais šāda formāta pasākums, kurā sev saistošas aktivitātes varēja atrast gan lieli, gan mazi. Šajā pirmajā reizē piedalījās 57 dalībnieki, neskaitot nometnes dalībniekus.

Ģimenes dienas notika Kandavā, tāpēc tās atklāja kandavnieks un pieredzējis putnotājs Normunds Zeidaks. Normunds

pastāstīja par Kandavā un tās apkārtnē sastopamajiem putniem – 30 gadu laikā viņš ir konstatējis 153 putnu sugas, no kurām 109 ir ligzdojošas, bet 48 – ziemojošas. Pēc tam par LOB aktualitātēm un jaunumiem pastāstīja LOB valdes priekšsēdētājs Viesturs Ķerus. Par šā gada vienu no vērienīgākajiem projektiem – 7. starptautisko balto stārķu ligzdu uzskaiti – un tā aktuālajiem rezultātiem pastāstīja Māra Janaus. Par to lasiet arī šajā “Putni dabā” numurā (sk. 6. lpp.). Pirmajā daļā bija iespēja iepazīties arī ar gada putna – pupuļa – akcijas un portāla Dabasdati.lv jaunumiem.

Ilze Priedniece stāsta par putnu būriņiem.
Foto: D. Brakmane

Pēc pusdienām sākās praktiskā daļa, kuras ietvaros sākumā bērnu un jauniešu nometnes “Gribu būt ornitologs!” dalībnieki dalījās savos iespaidos par nometnē piedzīvoto. Pēc tam katram bija iespēja iesaistīties dažādās aktivitātēs. Visnoturīgākā interese bija vērojama Lindas Dambenieces vadītajā pūču atriņu izpētes nodarbībā. Tajā ikvienam bija iespēja ielūkoties pūces ēdienkartē. Kā zināms, pūce barības objektus norij veselus, bet nesagremojamās daļas (kaulus, spalvas, matus utt.) pēc tam atriņ tādās kā “bumbiņās”. Pēc šo bumbiņu izķidāšanas ir iespējams noteikt, kam pieder attiecīgās daļas. Izrādās, ka samērā veikli ir iespējams atšķirt putnu, grauzēju, abinieku un citu dzīvnieku kaulus un citas ķermeņa daļas. Lielu dalībnieku atsaucību guva arī putnu gredzenošanas un fotografēšanas paraugdemonstrējumi. Ingas Freibergas vadībā tika noķerti daži putni un tie arī apgredzenoti. Savukārt putnu fotogrāfs Ainars Mankus padalījās ar savu pieredzi gan fotografēšanā uz sauszemes, gan ūdenī. Uz sauszemes Ainars izmanto īpašu maskēšanas tērpu, bet ūdenī nu jau leģendāro “gulbi”. Ar abām šīm metodēm ir iespējams pietuvoties putniem samērā tuvu, lai tos kvalitatīvi nofotografētu. Protams, ievērojot visas ētiskās normas attiecībā uz putnu netraucēšanu. Bija iespēja arī praktiski piedalīties mākslīgo ligzdviētu izveidē, šajā gadījumā – meža pilēm. Ar kniēm piļu “bunduļu” izgatavošanā padalījās Andris Stīpnieks.

Sestdienas vakars bija atslodzes laiks, kad varēja baudīt Slīteres nacionālā parka biologa Viļņa Skujas stāstījumu. Vilnis ir izslavēts ar saviem interesantajiem stāstiem un arī šajā reizē nelika vilties. Viņš ne tikai dodas dabā un to vēro, bet arī dokumentē. Tādējādi katram Viļņa lekcijas klausītājam bija iespēja arī noskatīties dažādus videomateriālus paralēli stāstījumam par vārņveidīgo putnu prāta spējām, Slīterē dzīvojošajiem putniem un citiem dzīvniekiem, kā arī citas saistošas tēmas.

Tie, kuriem garā diena vēl nebija atņēmusi spēkus, devās naktsputnu klausīšanās ekskursijā. Nakts bija ļoti

jauka un deva iespēju iepazīt vairākas naktsputnu sugas, t.sk. ausainās pūces mazuļu saucienus. Jaunieši mēģināja noķert arī kādu griezi, taču šajā reizē neveiksmīgi. Savukārt paši izturīgākie jau agri no rīta cēlās uz rīta putnu ekskursiju. Lai arī dalībnieku bija mazāk nekā naktsputnu ekskursijā, tā izrādījās pat interesantāka un nācās pazeigties, lai paspētu uz brokastīm. Samērā īsajā pastaigā konstatējām 36 putnu sugas, kas vērtējams kā diezgan pieklājīgs rezultāts, ņemot vērā sezonas laiku un vietu. Parāli ekskursiju laikā tika izmēģināta iespēja ziņot par baltā stārķa ligzdām tiešsaistes režīmā, par tām uzreiz ziņojot portālā Dabasdati.lv ar viedtālrunu palīdzību.

Svētdienā pēc brokastīm klausījāmie Ilzes Priednieces stāstījumu par putnu būrišu pētījumiem Latvijā. Lai arī putnu būrišu pētījumi ir vieni no visvienkāršāk veicamajiem, tomēr pēdējā laikā šādu pētījumu aktivitāte samazinās. Ilzes stāstījums atklāja dažas putnu pētījumu metodes, kas savā vienkāršībā ir ģeniālas, bet mūsdienās īpaši bieži netiek lietotas. Piemēram, pieaugušo melno mušķērāju ķeršana būrišos, lai tos apgredzenotu. Cerams, ka šādas un citas prezentācijas un publikācijas stimulēs putnu būrišu pētījumu attīstību Latvijā.

Noslēgumā katram bija iespēja praktiski novērtēt savu precizitāti attālumu noteikšanā dabā. Šī prasme īpaši noder dažādās putnu uzskaitēs, piemēram, parasto putnu vai jūras putnu uzskaitē, kur putnu skaitīšana notiek vairākās joslās un ir svarīgi noteikt attālumu līdz putnam. Šajā reizē tika trenēta vizuālā spēja noteikt attālumus. Vispirms dalībnieki mēģināja noteikt attālumu līdz desmit dažādos attālumos izvietotiem objektiem (baltām lapām), nezinot, cik tālu katrs izvietots, un arī bez iespējas šo attālumu izmērīt. Pēc rezultātu pierakstīšanas kopīgi tika izmērīts attālums līdz katram objektam, un tādā veidā dalībnieki varēja "nokalibrēt" attāluma izjūtu noteiktā apkārtnē. Otrajā piegājienā objekti tika pārkārtoti, un šoreiz noteikt attālumu jau vajadzēja būt vienkāršāk, jo bija zināms, cik tālu atradās iepriekšējie objekti. Abos piegājienu piedalījās seši cilvēki, un vidējā kļūda attālumu noteikšanā samazinājās no 33% uz 20% (salīdzinot vidējos rezultātus pirmajā un otrajā piegājienā). Attālumu noteikšanas problēma ir ļoti aktuāla daudziem uzskaiti veicējiem, tāpēc būtu

Ainars Mankus demonstrē vienu no "slepenajiem ieročiem" putnu fotografēšanā – "gulbi".

Foto: A. Bušs

Inga Freiberga vada putnu gredzenošanas nodarbību.

Foto: A. Bušs

vajadzīgs izstrādāt optimālu treniņu programmu attālumu noteikšanā.

Kā jau pirmajā šādā pasākumā, tika pamanītas arī vairākas kļūdas, kuras jācenšas novērst nākamā šādu pasākumu organizēšanā. Ceru, ka šādi un citi LOB pasākumi tiks apmeklēti arvien kuplākā skaitā.

LOB ģimenes dienas tika organizētas bērnu un jauniešu nometnes "Gribu būt ornitologs!" ietvaros, ko finansiāli atbalstīja Latvijas vides aizsardzības fonds.

AGNIS BUŠS,
agnis@putnidaba.lv

**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

Summary

First family days for LOB members /Agnis Bušs/

For the first time LOB family days were organized on July 12–13, 2014 at Kandava. During these days 57 participants was able to listen about birds at Kandava surroundings, white storks, hoopoes, birds and other animals at Slitere National Park and nest-boxes, and participate at workshops of photography, bird ringing, owl pellets research and construction of artificial nests for ducks. At night and in the following morning group of people went to birdwatching excursions.